

יום זכויות האדם והאזרח – זכויות בתעסוקה מערך שיעור זכויות עובדים כיתות ד'-ה'

הקדמה

זכויות עובדים:

הזכות לעבוד ולהתפרנס בכבוד היא אחת מזכויות האדם הבסיסיות. כאשר אדם אינו עובד, או מועסק בתנאי ניצול, בנוסף להשלכות הכלכליות, גם כבודו כאדם נפגע. בישראל קיימים חוקי מגן, האמורים להבטיח לעובדים זכויות בסיסיות, (לדוגמא: חוק שיוויון הזדמנויות בעבודה, חוק הגנת השכר, חוק שעות עבודה ומנוחה, חוק עבודת נוער ועוד...). אולם בשנים האחרונות גוברת הפגיעה בזכויות עובדים.

מטרות המערך:

1. התלמידים יכירו את המונח "זכויות עובדים".
2. התלמידים יכירו מצבים בהם מתקיימת פגיעה בזכויות עובדים.
3. התלמידים יציעו הצעות למניעת פגיעה בזכויות עובדים.
4. התלמידים יפתחו מודעות לפגיעה בזכויות עובדים
5. התלמידים יבינו את הצורך להיאבק על זכויות עובדים.

אוכלוסיית היעד:

כיתות ה'-ו'

זמן השיעור:

45 דקות

מהלך השיעור:

1. המורה יציג את נושא השיעור, כפי שכתוב בהקדמה.
2. המורה יכתוב על הלוח את המושג: "זכויות עובדים" ויאסוף מהתלמידים מידע הנמצא ברשותם על זכויות עובדים בעזרת "שמש אסוציאציות" על הלוח.

3. המורה יחלק את הכיתה ל-5 קבוצות :

- 3.1. המורה ינחה את התלמידים כך : הנכם עומדים לשחק משחק תפקידים בקבוצות .
- 3.2. המורה יקריא את הסיפור, וייתן מענה למילים או מושגים שאינם ברורים לתלמידים.
(סיפור- נספח 1)
- 3.3. המורה יאמר לתלמידים : לפניכם סיפור המספר את סיפורן של 5 דמויות. (סיפור- נספח 1)
- 3.4. כל קבוצה תייצג את אחת הדמויות מהסיפור .
- 3.5. כל קבוצה תקבל מידע על הדמות אותה היא מייצגת (נספח 2), מידע כללי על הזכות שנפגעה (נספח 3) ומשימה קבוצתית (נספח 4).
- 3.6. סיכום במליאה – כל קבוצה תציג במליאה את הדמות שייצגה, את הפגיעה בזכות העובדים שמייצגת הדמות, ואת ההצעות של הקבוצה למניעת פגיעה בזכויות העובדים.
- 3.7. המורה יסכם בהתייחס לשאלות הבאות :
 - 3.7.1. האם דיברתם פעם ההורים שלכם על תנאי העבודה שלהם?
 - 3.7.2. מה דעתכם על העובדים שתוארו בסיפורים?
 - 3.7.3. האם יש להם ברירה אחרת?
 - 3.7.4. מה הייתם מציעים להם לעשות?
 - 3.7.5. למה חשוב לדעת מהן הזכויות שלך כעובד/ת?
 - 3.7.6. עובדים יכולים להתאגד בארגון על מנת להיאבק למען זכויותיהם. מהו איגוד עובדים? האם אתה מכיר איגודים שנאבקים על זכויותיהם?

נספח 1 - הסיפור

אורי, יעל, משה, אדם ואלונה שוחחו ביניהם על העבודה של ההורים. הם דיברו גם על הקשיים בעבודה. אדם אפילו אמר: פוגעים בזכויות העובדים שלהם! אורי שאל: מה זה זכויות עובדים? ואדם הסביר לו: גם לעובדים יש זכויות כדי שהמעסיקים לא ינצלו אותם. אורי חשב קצת וסיפר: אבא שלי עובד הרבה שעות ואימא שלי מתמחה ברפואה, ואין להם מספיק זמן ביחד. אני יודע שתורנויות של רופאים הן מאוד ארוכות אבל קשה לי לראות את אמא חוזרת כל כך עייפה אחרי 26 שעות במשמרת. שמעתי את אמא מספרת לאבא שאיגוד הרופאים מבקש להסדיר בחוק את שעות התורנות של הרופאים. יעל סיפרה על השכר הנמוך של אביה, עובד במפעל, שאינו מספיק והיא לא יכולה לקנות את מה שהיא רוצה בסופרמרקט. יעל מבינה שאבא לוקח עוד משמרות כדי להרוויח יותר, אבל זה עדיין בקושי מספיק כדי לשלם שכר דירה, חשבונות ואוכל. על חוגים ופינוקים אין מה לדבר בכלל. משה סיפר שאמא שלו לא קיבלה מספיק ימי חופשה מעבודה בהייטק, ולכן הם לא נסעו לטיולים ובחופשים הוא צריך לשהות אצל סבתו. גם משה יודע שבחברות הייטק עובדים המון ויש הרבה שירצו את העבודה של אמא שלו, אבל זו לא נראית לו סיבה מספיק טובה כדי לקחת מהמשפחות של העובדים את הזמן שלהם ביחד. אלונה סיפרה על החשש שלה לחיי אבא שלה, שעובד כמנופאי בניין. אפילו איימו עליו בפיטורים אם לא יעלה לעבודה גם כשנשבה רוח חזקה (בניגוד לתקנות). אדם סיפר שאמא שלו, סייעת בגן ילדים, מפוטרת כל שנה מעבודתה ומעסיקים אותה מחדש בתחילת השנה שאחרי, הכול כדי שלא תצבור ותק וזכויות. הוא מבין שאמא שלו לא רוצה לאבד את העבודה אבל זה מרגיז אותו לשמוע על המצב הזה אדם גם סיפר על ליאת חברה של אמא שלו, עורכת דין במשרד עורכי דין, שמקבלת שכר נמוך יותר מהגבר שעובד יחד איתה, באותה העבודה!

זהו משחק חקר, כל אחד מכם יחקור משהו שקשור לזכויות עובדים ובסוף תקבלו תמונה מלאה וכולם יציגו את המסקנות שלהם ביחד!

נספח 2 - מידע על הדמויות

מס' קבוצה	שם הדמות	תיאור הדמות	זכות שעליה מלמדת	טיעונים עיקריים
1	אורי	 <p>אורי, ילד בכור במשפחה בת 4 נפשות. אורי תלמיד בכיתה ו', ולעיתים רבות נאלץ להשגיח על אחותו הקטנה תמר הלומדת בכיתה א'.</p>	שעות עבודה	אמא שלי עובדת במשמרות רצופות של 26 שעות-יום שלם! היא כל הזמן עייפה. האם מותר להעסיק עובד כל כך הרבה שעות ברציפות? אין הגבלה של שעות עבודה ביום?
2	יעל	 <p>יעל, בת אמצעית למשפחה בת 5 נפשות. לומדת בכיתה ו'. אחיה הגדול לומד בכיתה י', ועובד פעמיים בשבוע, בשעות אחר הצהריים בפיצרייה במרכז המסחרי. אחותה הקטנה, תלמידת כיתה ג' בבית הספר בו תמר לומדת.</p>	שכר הוגן / מינימום	אבא שלי עובד במשרה מלאה ומרוויח משכורת מאד נמוכה שלא מספיקה לנו. האם אין שכר מינימום? משכורת מינימלית שכל עובד חייב לקבל?
3	משה	 <p>משה, תלמיד כיתה ו', בן למשפחה חד הורית. משה אוהב לטייל ולבלות בטבע. סבתו גרה סמוך לביתו והוא מבלה עמה שעות רבות.</p>	ימי חופשה	לאמא שלי אין אף פעם ימי חופש. אנחנו לא נוסעים אף פעם לחופשות משפחתיות. זה חוקי? לעובד לא מגיע מספר ימי חופש בשנה? האם אין חוק שמחייב את המעביד להעניק את מסי ימי החופשה להם זכאי כל עובד?

<p>אני מפחדת שיקרה משהו לאבא שלי בעבודה. הוא עובד על מנוף. הוא צריך לעלות על המנוף גם כשיש רוח מאד חזקה, והמנוף מתנדנד - אפילו שיש חוק שאומר שאסור לו לעלות במזג אוויר כזה על המנוף!</p>	<p>בטיחות בעבודה</p>	<p>אלונה, תלמידת כיתה ו', הבת הצעירה במשפחה, ילדה מפונקת, אביה הוא המפרנס היחידי במשפחה, האם היא עקרת בית.</p>	<p>אלונה</p> 	<p>4</p>
<p>חברה של אמא שלי היא עורכת דין, שמעתי אותה מתלוננת שהיא מקבלת פחות שכר מגבר שעובד איתה באותה עבודה ובאותן שעות. זה הגיוני? מותר לתת שכר נמוך יותר לאישה?</p>	<p>שכר שווה לנשים וגברים / העסקה ישירה</p>	<p>אדם תלמיד כיתה ו', ילד סקרן, שחוקר ובודק כל דבר שהוא שומע ונראה לו לא הגיוני.</p>	<p>אדם</p> 	<p>5</p>

נספח 3 - משימות קבוצתיות

קבוצה מס' 1 - אורי

**”הצילו! אמא שלי מותשת!!”
תאר ליתר המשתתפים את ההשפעה של שעות העבודה הרבות על אמך ועל
כל המשפחה.**

המשימה:

שלוש לכולם

1. בסיפור שלפנינו יש עובדים שונים שנפגעות הזכויות שלהם בעבודה, קראו שוב את הסיפור ונסו לזהות מהן זכויות העובדים שנפגעו לכלל הדמויות בסיפור.
2. קבוצתכם תחקור את נושא הפגיעה בזכויות עובדים- שעות עבודה . קראו את המסמך המצורף וענו על השאלות של אורי כפי שמופיעות בטיעונים העיקריים.
3. עצבו סטיקר שקורא לשמור על הזכות או למנוע פגיעה בזכות שאורי מייצג.
4. כתבו מכתב תלונה למעסיק של הוריו של אורי , בו ציינו מה הזכויות של ההורים שנפגעו ומה הנימוק התומך בתלונה.

לרשותכם דף מידע + קישורים למידע באינטרנט שיכולים לסייע לכם לבצע את המשימה .
זהה מהי הפגיעה בזכויות העובדים הקיימת בסיפור ?

מה יכול לעשות עובד כשזכויותיו נפגעות?
כתוב מכתב תלונה למעסיק של הוריך, בו ציין מה הזכויות של ההורים שנפגעו ומה הנימוק התומך בתלונה.

בהצלחה!

נספח 3 - משימות קבוצתיות

קבוצה מס' 2-יעל

”המקרר ריק!”

הציגי את הקשיים המשפחתיים הנובעים משכרו הנמוך של אביך.

המשימה:

שלום לכולם...

1. בסיפור שלפנינו יש עובדים שונים שנפגעות הזכויות שלהם בעבודה, קראו שוב את הסיפור ונסו לזהות מהן זכויות העובדים שנפגעו לכלל הדמויות בסיפור.
2. קבוצתכם תחקור את נושא הפגיעה בזכויות עובדים - שכר הוגן / מינימום קראו את המסמך המצורף וענו על השאלות של יעל כפי שמופיעות בטיעונים העיקריים.
3. עצבו סטיקר שקורא לשמור על הזכות או למנוע פגיעה בזכות שיעל מייצגת.
4. כתבו מכתב תלונה למעסיק של הוריה של יעל, בו ציינו מה הזכויות של ההורים שנפגעו ומה הנימוק התומך בתלונה.

לרשותכם דף מידע + קישורים למידע באינטרנט שיכולים לסייע לכם לבצע את המשימה .

מה יכול לעשות עובד כשזכויותיו נפגעות?

כתוב מכתב תלונה למעסיק של הוריך, בו ציין מה הזכויות של ההורים שנפגעו ומה הנימוק התומך בתלונה.

מה יכול לעשות עובד כשזכויותיו נפגעות?

כתוב מכתב תלונה למעסיק של הוריך, בו ציין מה הזכויות של ההורים שנפגעו ומה הנימוק התומך בתלונה.

בהצלחה

נספח 3 - משימות קבוצתיות

קבוצה מס' 3 - משה

"סבתא במקום זנזיבר"

ספר ליתר המשתתפים מה היו התכנונים המשפחתיים ומדוע הם לא יצאו אל הפועל.

המשימה:

שלום לכולם...

1. בסיפור שלפנינו יש עובדים שונים שנפגעות הזכויות שלהם בעבודה, קראו שוב את הסיפור ונסו לזהות מהן זכויות העובדים שנפגעו לכלל הדמויות בסיפור.
2. קבוצתכם תחקור את נושא הפגיעה בזכויות עובדים. ימי חופשה קראו את המסמך המצורף וענו על השאלות של יעל כפי שמופיעות בטיעונים העיקריים.
3. עצבו סטיקר שקורא לשמור על הזכות או למנוע פגיעה בזכות שמשה מייצג.
4. כתבו מכתב תלונה למעסיק של הוריה של משה, בו ציינו מה הזכויות של ההורים שנפגעו ומה הנימוק התומך בתלונה.

לרשותכם דף מידע וקישורים למידע באינטרנט שיכולים לסייע לכם לבצע את המשימה.

בהצלחה!

נספח 3 - משימות קבוצתיות

קבוצה מס' 4 - אלונה

”לאבא של יש סולם...”
שתפי את יתר החברים בחששות שלך לגבי עבודתו של אבא שלך. תארי את סוג עבודתו והסכנה הכרוכה בכך.

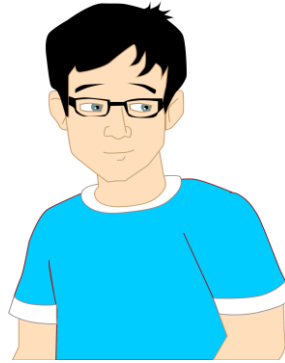
המשימה:

שלום לכולם...

1. בסיפור שלפנינו יש עובדים שונים שנפגעות הזכויות שלהם בעבודה, קראו שוב את הסיפור ונסו לזהות מהן זכויות העובדים שנפגעו לכלל הדמויות בסיפור.
 2. קבוצתכם תחקור את נושא הפגיעה בזכויות עובדים - בטיחות בעבודה קראו את המסמך המצורף וענו על השאלות של יעל כפי שמופיעות בטיעונים העיקריים.
 3. עצבו סטיקר שקורא לשמור על הזכות או למנוע פגיעה בזכות שאלונה מייצגת.
 4. כתבו מכתב תלונה למעסיק שלאביה של אלונה, בו ציינו מה הזכויות של ההורים שנפגעות ומה הנימוק התומך בתלונה.
- לרשותכם דף מידע + קישורים למידע באינטרנט שיכולים לסייע לכם לבצע את המשימה .

בהצלחה!

נספח 3 - משימות קבוצתיות

קבוצה מס' 5 - אדם

ברוך שעשני אישה?! "!"
ספר ליתור המשתתפים על הפערים בין שכרה של אמך לגבר שעובד איתה.

שלום לכולם...

1. בסיפור שלפנינו יש עובדים שונים שנפגעות הזכויות שלהם בעבודה, קראו שוב את הסיפור ונסו לזהות מהן זכויות העובדים שנפגעו לכלל הדמויות בסיפור.
2. קבוצתכם תחקור את נושא הפגיעה בזכויות עובדים- שכר שווה לנשים וגברים / העסקה ישירה קראו את המסמך המצורף וענו על השאלות של יעל כפי שמופיעות בטיעונים העיקריים.
3. עצבו סטיקר שקורא לשמור על הזכות או למנוע פגיעה בזכות שאדם מייצג.
4. כתבו מכתב תלונה למעסיק חברתה של אמו, בו ציינו מה הזכויות של ההורים שנפגעת ומה הנימוק התומך בתלונה.
לרשותכם דף מידע + קישורים למידע באינטרנט שיכולים לסייע לכם לבצע את המשימה.

בהצלחה!

נספח 4 - דפי מידע

דף מידע קבוצה מס' 1 אורי – שעות עבודה

חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א 1951

קיים זמן לעבוד ועת לנוח, כדי שהגבולות יהיו ברורים, חוק שעות עבודה ומנוחה מפריד בין הזמנים, מגביל את מספר השעות ביום ובשבוע עבודה, ומציב הוראות לגבי יום מנוחה והפסקות.

שעות עבודה

לפי החוק, יום עבודה רגיל הוא בן שמונה לתשע שעות. בעבודות לילה ובימים שלפני המנוחה השבועי ולפני יום חג, יש לעבוד שבע שעות בלבד, אלא אם נחתם הסכם אחר בין המעסיק לעובד. תקנות אלו יכולות להשתנות באישור שר העבודה, אך יום עבודה לא יעלה על 10 שעות ושבוע עבודה לא יעלה על 45 שעות עבודה..

שעות המנוחה השבועית

לפחות 36 שעות רצופות בשבוע מיועדות למנוחה השבועית של העובד, הן יכולות להיות בימי שבת, שישי או ראשון, בהתאם לדת העובד. בעבודות מסוימות ניתן להחליף את ימי המנוחה, או להמעט בשעות, אך לא פחות מ 25 שעות יישארו למנוחה. אסור בשום אופן לחייב אדם לעבוד ביום המנוחה שלו.

תיקון לחוק משנת 2009 קובע כי העובד זכאי, במהלך כל יום עבודתו, לקחת הפסקה לצורך שימוש בחדר שירותים לפי רצונו וצרכיו. בין יום עבודה אחד למשנהו תתקיים הפסקה של שמונה שעות לפחות.

[חוק שעות עבודה ומנוחה](#)

נספח 4 - דפי מידע

דף מידע קבוצה מס' 2 יעל – שכר הוגן/מינימום.

מושגים חשובים:

שכר- תשלום עבור עבודה

שכר מינימום- התשלום הנמוך ביותר לתשלום עבודה

שכר חודשי- עד 43 שעות שבועיות כפול 4 שבועות= 172 שעות חודשיות, 5000 ₪ בחודש

שכר לשעה- 26.88 ₪ לשעת עבודה

שכר שונה לעובדים מתחת לגיל 18.

מי זכאי לשכר מינימום-

כלל ציבור העובדים (שאינם קטינים).

קטינים זכאים לשכר מינימום לנוער.

אנשים עם מוגבלויות בעלי כושר השתכרות מופחת זכאים לשכר מינימום מותאם לאנשים עם מוגבלויות.

עובדים או מועמדים חדשים לעבודה שנדרשו להגיע ליום חפיפה, השתלמות, תקופת הכשרה,

התלמדות או הכנה למשמרת, גם אם הוחלט שלא להעסיקם לאחר מכן.

עובדים המקבלים שכר על בסיס עמלות או בונוסים - אם העמלות או הבונוסים שקיבלו בחודש מסוים

נמוכים משכר המינימום, על המעסיק להשלים את שכרם לפחות לשכר מינימום.

חשוב לדעת

מספר השעות במשרה מלאה הוא עד 186 שעות חודשיות.

החובה לשלם שכר מינימום חלה על כל שעות העבודה של העובד, כולל:

השעות הנוספות - עבור שעות נוספות זכאי עובד לגמול עבור שעות נוספות בנוסף לשכר הבסיס שחייב

להיות לפחות בגובה שכר המינימום.

תקופת הכשרה, התלמדות, השתלמות הכנה למשמרת וכל תקופה שהעובד נדרש להימצא במקום

העבודה - חובה לשלם עבור תקופות אלה גם אם העובד לא הועסק לאחריהן או גם אם הסכים לעבוד

בשכר נמוך משכר המינימום או ללא שכר כלל. להרחבה ראו תשלום שכר עבור תקופת התלמדות,

הכשרה, השתלמות או הכנות למשמרת.

הזכות לשכר מינימום היא זכות שהעובד לא רשאי לוותר עליה. לכן, עובד שנאלץ להסכים לשכר נמוך

משכר מינימום, בגלל חוסר הבנה או בלחץ המעסיק, אין להסכמה שלו תוקף מחייב בבית משפט או

בכלל, והמעסיק עדיין חייב לשלם לו לפחות שכר מינימום.

נספח 4 - דפי מידע

דף מידע קבוצה מס' 3 משה - ימי חופשה

חופשה שנתית(זכות)

עובדים זכאים לחופשה שנתית בתשלום בהתאם לוותק שצברו במקום עבודתם.

המעסיק רשאי לבחור מתי ינצל העובד את ימי החופש שלו וכן לקבוע מראש ימים שבהם העובד יצא לחופשה מרוכזת (כפויה) .

אסור למעסיק לדרוש מהעובד לצאת לחופשה שנתית על חשבון ימי חופשה שטרם צבר אם המעסיק אינו מאפשר לעובד לצאת לחופשה שנתית בהתאם לחוק, ניתן להגיש נגדו תלונה ליחידת האכיפה של חוקי העבודה

[סרטון על עבודה בהייטק - אפשר אחרת](#)

נספח 4 - דפי מידע

דף מידע קבוצה 4 אלונה - בטיחות בעבודה

קטע מידע - מהחדשות- עובדת מנוף שפוטרה

קטי קרקולוב, עובדת מנוף בת 27 מאשקלון, פוטרה מעבודתה - לטענתה מאחר שלא הסכימה לעבוד בגובה בשל הרוחות החזקות שנשבו. "הגעתי לאתר הבנייה ועלייתי למנוף כרגיל ואז התחילו רוחות. אני ועוד אדם שעובד איתי החלטנו לרדת כי זה מסוכן והלכנו לכיוון המשרד. המנהל שאל למה ירדנו, כשענינו שזה מסוכן - הוא לגלג", "המנהל הודיע שאם אנחנו לא עולים בחזרה אנחנו יכולים לא להגיע למחרת לעבודה", טענה קרקולוב, אם לשניים, מפרנסת יחידה במשפחתה.

בעקבות הודעה זו, המנופאי השני חזר לעבודה, אך קרקולוב בחרה להמתין שהרוח תיפסק. עם זאת, לדבריה, "היא לא פסקה". עוד טענה, כי הופעל עליה לחץ לעלות בחזרה למנוף, ולכן היא טיפסה עליו בחזרה. ואולם, גם אז לא הרגישה בטוחה ולכן ירדה שוב למטה.

לאחר מכן, סיפרה קרקולוב, "התחילו לצלצל אליי וללחוץ עליי שמגיע בטון, ואם אני לא עולה אני יכולה לא להגיע לעבודה יותר. עלייתי למנוף, סיימתי עם הבטון וירדתי מהר למטה כי ראיתי שמתקרבת סופה. זה היה בשעה 16:00. כעבור שעה התקשרו אלי והודיעו לי שפוטרתי. אנחנו לא נשתוק, אני לא היחידה, יש המון מנופאים שזה קורה להם כל יום. מחליפים אותנו כמו גרביים וזה סיפור מאוד עצוב". לטענתה, מצפים ממנופאים לעבור על החוק ולעבוד גם בתנאי מזג האוויר קשים – תוך איום בפיטורים. העבירה על החוק נעשית משום שלפי תקנות משרד הכלכלה אסור להפעיל מנוף כשנושבת רוח שעלולה לסכן את העובדים.

קרקולוב ביקשה להבהיר שהמצב שבו סירבה לעבוד היה "שונה מהרגיל ומסוכן". עוד ציינה: "אין לי בעיה לשבת במנוף ולעשות כל מה שצריך, אני אוהבת את העבודה שלי. אני לא מוכנה שיפטרו אותי כי אני מפחדת על חיי. זה קורה בכל אתר עם כל מנופאי ואני מוכנה לחתום על מה שאני אומרת."

חברת הבנייה "מחלוף בכור ובניו" התייחסה לאירוע: "קטי קרקולוב מועסקת דרך חברת כח אדם וירדה מהמנוף בלי אישור ממנהל העבודה. היא עובדת שנעדרת מהעבודה פעמים רבות, ביקשתי עובד אחר במקומה".

[ראיון עם קטי בחדשות וואלה](#)

[חוויות של מנופאי](#)

נספח 4 - דפי מידע

דף מידע קבוצה מס' 5 אדם- שכר שווה לנשים וגברים

תקציר

במדינת ישראל, עיקרון חשוב הוא שהיחס לנשים ולגברים יהיה יחס שוויוני. משום כך חוקקה הכנסת את חוק שכר שווה לעובדת ולעובד אשר דואג שנשים וגברים יקבלו שכר שווה, אם הם מועסקים באותו מקום עבודה ומבצעים תפקיד זהה

חוק שכר שווה לעובדת ולעובד/ עו"ד אבידן קנט (מתוך אתר מט"ח)

במדינת ישראל, עיקרון חשוב הוא שהיחס לנשים ולגברים יהיה יחס שוויוני. משם כך חוקקה הכנסת חוק, אשר דואג שנשים וגברים יקבלו שכר שווה, אם הם מועסקים באותו מקום עבודה ומבצעים תפקיד זהה. לדוגמא: גבר ואישה המועסקים כמוכרים בחנות גלידה. המדינה קבעה בחוק זה, שהמעביד ("הבוס") שלהם חייב לשלם להם אותה משכורת בדיוק. אבל חשוב לזכור! אם האישה עובדת בחנות כמנהלת, והגבר עובד כמוכר, הרי שבמקרה כזה מותר לשלם לאישה שכר גבוה יותר משום שהיא מבצעת תפקיד שונה. ההבדל בשכר במקרה כזה נובע מההבדל בתפקיד, ולא מההבדל בין המינים.

מתי בכל זאת יש הבדל בין נשים לגברים?

ישנם יוצאי דופן לכלל זה. לפעמים יש להתחשב בהבדל בין המינים, ולתת הטבה לעובדת דווקא בגלל היותה אישה, או לעובד בגלל היותו גבר. לדוגמא: כידוע, הבדל הוא בין נשים וגברים שנשים יכולות ללדת, וגברים - לא. על כן, מותר להעניק חופשה מיוחדת לעובדת אשר ילדה, כדי שתוכל לנוח מהלידה. מכיוון שגברים אינם יולדים, הרי שאין להם צורך בחופשה זו. לכן יעניק המעביד חופשות כאלה לנשים בלבד (חוץ ממקרים שבהם הגבר מבקש לנצל חופשת לידה במקום אישתו הממשיכה לעבוד לאחר הלידה). הלידה היא כמובן סיבה טובה להפליה בין אישה לגבר. אבל חשוב לזכור שמקרים אלה הם יוצאי דופן! בשום אופן אסור להפלות עובדת או עובד רק בשל מינם ובלי סיבה מוצדקת.

במקרה שבו מעביד מסוים עובר על החוק ומשלם לעובד פחות כסף מאשר לעובדת רק בגלל היותו גבר, או שהחליט לשלם לעובדת פחות כסף מאשר לעובד בשל היותה אישה, רשאי אותו עובד או עובדת לפנות לבית המשפט (בית הדין לעבודה). בית המשפט יחייב את המעביד, אשר עבר על החוק, להשוות את השכר המשולם לעובד שקופח לשכר שהיה מקבל אם היה בן המין השני.

[אפליית נשים בשוק העבודה](#)

[אפליית נשים בשוק התעסוקה](#)

[מהו אי-שוויון מגדרי וכיצד הוא משפיע על החברה?](#)